

انتخابات و آزادی

معنای حقیقی و مشخص برابری بورژوایی رفته رفته در تمام واقعیت عریان خود آشکار می شود و این حقایق حتی از سوی بی بصیرت ترین و عقب ننگه داشته شده ترین افسار پرولتاریا نیز قابل فهم اند. بورژوازی کارخانه دار و زمین دار صدها و هزارها روزنامه و مطبوعه دارد: تمام کارخانه های کاغذسازی هم در تملک اوست. پرولتاریا با منابع خود تنها می تواند روزنامه های معدودی چاپ کند. خراب کاری های انجام شده و تهدیدهای باریده بر سر چاپچی هایی که از احزاب طبقه ی کارگر کار قبول می کنند، وضعیت فرودست طبقه بی چیز را حتی غریب تر هم کرده است. هیچ کدام از هزاران هزار جریده بورژوازی تاکنون به وسیله پرولتاریا نابود نشده است. با این همه از گروه کوچکی از نشریات طبقه ی کارگر که به گذریم، تا امروز این نشریه ها نابود شده اند: ایل لاوراتوره از شهر تریست، ایل پرولتاریو از پولا، لادیفسا از فلورانس، لاگیوستیزیا از رژیو امیلیا و «آوانتی!» در هر دو ویرایش میلان و رم آن. [آوانتی! ارگان حزب سوسیالیست ایتالیا بود].

بورژوازی کارخانه دار و زمین دار ده ها و هزاران سالن سخن رانی تناثر و سینما در اختیار دارد، که می تواند حامیانش را در آرامش در آن جا جمع کند و هر تبلیغی که مفید می پندارد به کند. اما ده ها و صدها بنایی که در اختیار خانه کارگر و گروه های سوسیالیست و کمونیست بود سوزانده شده اند. حتی خیابان هم از توده های مردم دریغ می شوند: طبیعی ترین جایی که پرولتاریا می تواند بدون هزینه در آن جمع شود میدان شبیخون و کمین گشته است. طبقه ی کارگر برای این که تسلط خود را بر خیابان ها حفظ کند باید روز و شب در آماده باش به ماند؛ نه برای کار به کارخانه به رود و نه برای آسودن به خانه. یکصد فرد مسلح که بخشودگی شان برای انجام هر خشونتگی که مرتکب شوند و هم راهی نامشروط نیروهای حکومتی در هر جا که لازم داشته باشند تضمین شده است؛ بی این که مجبور به انجام هیچ کار مولدی باشند؛ و قادرند برای انجام نقشه ای سرتاسری هر وقت که به خواهند به هر جا که به خواهند به روند، برای محروم کردن و بازداشتن پرولتاریا از آزادی رفت و آمدش و آزادی ملاقات و بحثش کافی است.

پارلمانی که در چنین شرایطی انتخاب شود چه ارزشی دارد؟ چگونه می توان آن را مظهر اراده «آزاد» ملت دانست؟ چه نشانی می تواند از جایگاه سیاسی حقیقی طبقات داشته باشد؟

اگر تنها طرح این پرسش ها برای محکومیتی همه جانبه کافی بود، اگر وضعیت آگاهی و انگیزش عمومی معطوف به بنیادهای نظامی جدید کفایت می کرد، مبارزه سیاسی مدت ها بود که به پیروزی طبقه ی کارگر بر طبقه ی بورژوا انجامیده بود. طغیان طبقه ی مستضعف و استثمار شده بر حاکماتش با آزادی و برابری غلط فرضی شان، مدت ها بود که رخ داده بود.

حقیقت این است که کلمات و تبلیغات برای شوراندن توده ها یا تعیین شرایط لازم و کافی برای بنیاد نهادن نظامی جدید کافی نیستند. روند تاریخی از خلال دیالکتیکی حقیقی به انجام می رسد: این امر نه از طریق آموزش یا جدل لفظی بلکه از راه از جاکنی قاهرانه وضعیت بی چون و چرای روابط تحقق می یابد، روابطی که در نهایت وضوح خود برای بخش اعظم توده مردم آشکارند. مسلم است که استعفای اجباری اعضای سوسیالیست شوراهای شهر بیشتر از دو سال تبلیغات عوام فریبانه حزب سوسیالیست مفهوم دیکتاتوری پرولتاریا را روشن کرده است. مسلم است که فاشیزم، در چند ماه، به طور تجربی به روشن شدن ایده ی کمونیزم بین الملل در آگاهی پرولتاریا کمک بیشتری کرده است تا دو سال انتشار آوانتی! و تمام آن چه ناشران آن کرده اند. مسلم است که این انتخابات مشخصاً پارلمان و همه ی دیگر نهادهای بورژوایی را از ذهنیت مردم ریشه کن خواهد کرد، و مسلم است که آن ها نظام انتخاباتی فوق العاده دیگری را خواهند ساخت، نظامی که در آن اراده ی مردم ایده آل های جدید آزادی و برابری محقق می شوند و از حمایتی قطعی برخوردار می گردند، نظامی که از نظر تاریخی حتمی و مقاومت ناپذیر است. به همین دلیل است که حزب کمونیست از شرکت در انتخابات خودداری نمی کند. زیرا حزب تجربه ی این انتخابات را در نهایت تأثیر و نیروی آموزنده خود می خواهد. چرا که حزب کمونیست تنها حزب پیش قراولان پرولتاریا نیست. بلکه حزب توده های وسیع است. حتی بی بصیرت ترین و عقب نگه داشته شده ترین آن ها. حزب کمونیست می خواهد که به توهم دموکراتیک سوسیالیست ها حتی در عمیق ترین لایه های آن به رسد و آن را بشکند. آیا انتخابات، آن گونه که آزادی و برابری مخصوص بورژوا دموکراسی آن را به

نمایش می‌گذارند، حتی یک نماینده به طبقه ی کارگر خواهد داد؟ اگر چنین شود همین یک تن نماینده تمام این طبقه مستضعف خواهد بود. همه ی طبقه ی کارگر صدای او را خواهند شنید. خروشی که این تنها نماینده، به فرمان حزب پرولتاریا، برمی‌آورد از سوی همه ی طبقه پذیرفته می‌شود و به اجرا گذاشته خواهد شد. چنین وضعیتی به نحوی اجتناب ناپذیر برآمدن نهادهای انتخاباتی جدید را موجب خواهد شد. نهادهایی که خود را در برابر پارلمان قرار می‌دهند و جایگزین آن می‌شوند: هیچ لایه ی مردمی نیز افسوس پارلمان را نخواهد خورد و برای آن نخواهد جنگید. روند حقیقی این ماجرا هم اکنون در روسیه رخ داده است. کاملاً قابل فهم است که چرا دولت شوروی، چند ماه گذشته از انقلاب نوامبر، باید شورای قانون اساسی را تشکیل می‌داد. اگر این شورا تشکیل نمی‌یافت، بسیاری از لایه های مردمی در روسیه حامی پارلمانتاریزم می‌ماندند. با این وجود انحلال پارلمان هیچ ناخشنودی یا شورشی برنمیگيخت. امروز حتی برای عقب نگه داشته شده ترین توده های دهقانی [در روسیه] مشخص است که اگر شورای قانون اساسی بر اساس فهرست منتخبان احزابی تشکیل شده بود که دیگر جایگاه ویژه ی خود را دارا نیستند، این نهاد دیگر نماینده ی مردم نمی‌بود. نماینده ی منافع اکثریت ملت نمی‌بود. بلشویک ها می‌خواستند این تجربه به انجام به رسد. آن ها می‌خواستند آگاهی مردم براساس الگوی ماتریالیستی شکل به گیرد. آن ها نمی‌خواستند هیچ توهم مبهم یا حسرت باری در میان توده ها باقی به ماند.

بیانید این فرضیه ی انقلابی را برگیریم که طغیان مردمی پارلمان بعدی را برخواهد چید و آن را با کنگره ی نمایندگان کارگران و دهقانان جایگزین خواهد کرد.

مطمناً حتی فیلیپو توراتی هم دیگر نخواهد توانست ادعا کند که دموکراسی بورژوازی «شهر» و شوروی «قبیله» است...

آنتونیو گرامشی

مطلب حاضر مقاله ای است که گرامشی آن را در هفته نامه «نظم نوین» به تاریخ ۲۱ آوریل ۱۹۲۱ منتشر کرده است.

منبع : marxists.org

بر گرفته از روزنامه شرق پنجشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۸۲

ترجمه علی معظمی

بازنویس: روبرت هاکوپیان، آبان ۱۳۸۲.

آدرس اینترنتی کتاب خانه: <http://www.nashr.eu>

آدرس پستی: BM IWSN, London WC1N ۳XX, UK

ایمیل: yasharzarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری